

Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Першы прарэктар БДУКМ

_____ А. А. Корбут

« _____ » _____ 2017 г.

Рэгістрацыйны № ВД- _____ /вуч.

**ТВОРЧА-МЕТАДЫЧНЫЯ АСНОВЫ
АРГАНІЗАЦЫІ КОНКУРСАЎ І СПАБОРНІЦТВАЎ
ПА СПАРТЫЎНА-БАЛЬНЫМ ТАНЦЫ**

*Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасці 1-17 02 01 Харэаграфічнае
мастацтва (па напрамках), напрамку спецыяльнасці 1-17 02 01-05
Харэаграфічнае мастацтва (бальны танец)*

Вучэбная праграма састаўлена на аснове адукацыйнага стандарту – Вышэйшая адукацыя. Першая ступень. Спецыяльнасць 1-17 02 01 Харэаграфічнае мастацтва (па напрамках) [Зацв. М-вам адукацыі Рэсп. Беларусь 17.05.2013: Уведз. 01.09.2013. – Мінск: М-ва адукацыі Рэсп. Беларусь, Б.г. (2013)]

СКЛАДАЛЬНІК:

В. М. Парахневіч, выкладчык кафедры харэаграфіі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

М. В. Філатава, дацэнт кафедры майстэрства акцёра ўстановы адукацыі «Беларуская дзяржаўная акадэмія мастацтваў»;

А. Я. Камінскі, загадчык кафедры рэжысуры абрадаў і свят установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», дацэнт

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

кафедрай харэаграфіі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў» (пратакол № 3 ад 15.03.2016 г.);

прэзідыумам навукова-метадычнага савета ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў» (пратакол № 6 ад 27.01.2016 г.)

Адказны за рэдакцыю: В. Б. Кудласевіч

Адказны за выпуск: В. М. Парахневіч

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вучэбная дысцыпліна «Творча-метадычныя асновы арганізацыі конкурсаў і спаборніцтваў па спартыўна-бальным танцы» з'яўляецца адной з самых важных у прафесійным навучанні будучых спецыялістаў у галіне бальнага танца. Спартыўна-бальны танец вылучаецца ў асобную катэгорыю спосабам выканання танца, які дакладна рэгламентаваны Сусветнай федэрацыяй танцавальнага спорту (WDSF). Вучэбная дысцыпліна «Творча-метадычныя асновы арганізацыі конкурсаў і спаборніцтваў па спартыўна-бальным танцы» мае непасрэдную сувязь з такой спецыяльнай дысцыплінай, як «Спартыўна-бальны танец». Менавіта з ёй звязана набыццё дасканалата выканання прадпісаных фігур, крокаў і поз. Вучэбная дысцыпліна разлічана на 3 гады навучання (5 семестраў) і ўключае як тэарэтычныя, так і практычныя заняткі.

Тэарэтычная частка вучэбнай дысцыпліны знаёміць студэнтаў з гісторыяй конкурснага руху ў свеце і ў Беларусі, са спецыяльнымі патрабаваннямі да выканання фігур у пэўных класавых катэгорыях, з правіламі па знешнім выглядзе выканаўцаў, з работай рэжысёрска-пастановачай групы на спаборніцтвах па бальным танцы, з рознымі сістэмамі судзейскай ацэнкі.

Галоўнай мэтай практычнай часткі вучэбнай дысцыпліны з'яўляецца фарміраванне ў студэнтаў практычных уменняў і навыкаў у сферы арганізацыі спаборніцтваў па бальным танцы з улікам усіх патрабаванняў, якія прад'яўляюцца Сусветнай федэрацыяй танцавальнага спорту.

На практычных занятках вырацоўваюцца навыкі аб'ектыўнага судзейства на конкурсах, авалодваецца метадыка падрыхтоўкі і правядзення конкурсаў па спартыўным бальным танцы. Практычныя заняткі з'яўляюцца асновай вучэбнай дысцыпліны.

Значную ролю ў вучэбным працэсе адыгрывае самастойная праца студэнтаў, накіраваная на ўдасканаленне прафесійных выканальніцкіх навыкаў у сферы арганізацыі турніраў рознага ўзроўню. Студэнты вывучаюць дадатковую літаратуру, Інтэрнэт і відэаматэрыялы, наведваюць спаборніцтвы па бальным танцы і атрымліваюць вопыт у якасці памочнікаў арганізатараў конкурсаў.

Метадычнымі асновамі і эфектыўнымі тэхналогіямі навучання з'яўляюцца:

- дзейнасны падыход як аснова навучання;
- метады аналізу (уменні аналізаваць і рабіць высновы пры экспертнай ацэнцы танцавальных пар на конкурсах, уменні састаўляць бізнес-план арганізацыі конкурсаў і танцавальных студый);

- камунікатыўныя тэхналогіі;
- гульнявыя тэхналогіі, у рамках якіх студэнты спрабуюць сябе ў якасці суддзяў, трэнераў, арганізатараў спаборніцтваў і заснавальнікаў танцавальных школ.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен ведаць:

- гісторыю конкурснага руху ў бальным танцы ў свеце і ў Беларусі;

- спецыяльную тэрміналогію і класіфікацыйныя фігуры бальнага танца;

- асноўныя правілы сістэмы падліку вынікаў спаборніцтваў – «Скейтынг»;

умець:

- вызначаць пераможцаў турніраў з дапамогай сістэмы «Скейтынг» і вырашаць спрэчныя пытанні;

- ацэньваць танцавальныя пары на спаборніцтвах па бальным танцы выкарыстоўваючы розныя судзейскія сістэмы;

- арганізоўваць конкурсы рознага ўзроўню: ад унутрыклубных да рэспубліканскіх;

- састаўляць каштарыс расходаў і даходаў пры арганізацыі спаборніцтваў;

- афармляць запрашэнні на турніры па афіцыйным узору;

- распрацоўваць бізнес-план адкрыцця танцавальнай студыі.

Засваенне вучэбнай праграмы па спецыяльнасці 1-17 02 01-05 Харэаграфічнае мастацтва (бальны танец) павінна забяспечыць фарміраванне наступных груп кампетэнцый.

Сацыяльна-асобасныя кампетэнцыі:

САК-11. Актыўна ўдзельнічаць у творчых мерапрыемствах як мясцовага (студэнцкія навуковыя грамадства), так і агульнанацыянальнага (фестывалі, пленумы і г. д.) значэння.

Прафесійныя кампетэнцыі:

ПК-27. Вывучаць, абагульняць практычны і тэарэтычны вопыт айчыннага і замежнага харэаграфічнага мастацтва.

ПК- 28. Удзельнічаць у распрацоўцы і ўкараненні методык арганізацыі і кіраўніцтва харэаграфічнай адукацыяй і мастацкай творчасцю, у распрацоўцы і апрабацыі новых педагагічных тэхналогій.

ПК-29. Распрацоўваць вучэбна-метадычныя матэрыялы, падручнікі, вучэбныя дапаможнікі, ажыццяўляць метадычныя распрацоўкі па адпаведных вучэбных дысцыплінах.

ПК-33. Планаваць і ажыццяўляць адміністрацыйна-арганізацыйную дзейнасць арганізацыі (асобнага праекта) выканальніцкіх мастацтваў.

ПК-34. Арганізоўваць творчую і гастрольна-канцэртную дзейнасць харэаграфічных калектываў і выканаўцаў. Распрацоўваць стратэгію і тактыку кіравання танцавальнымі калектывамі розных тыпаў.

ПК-35. Ажыццяўляць неабходныя маркетынжавыя дзеянні для складання прагнозу эфектыўнасці арганізацыі (праекта), знаходзіць неабходныя фінансавыя сродкі для яго рэалізацыі.

У адпаведнасці з вучэбным планам праграма вучэбнай дысцыпліны разлічана на 278 гадзін, у тым ліку 160 – аўдыторныя (40 – лекцыі, 84 – практычныя заняткі, 26 – семінарскія заняткі, 10 – індывідуальныя заняткі).

Рэкамендаваныя формы кантролю ведаў – залік, экзамен.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Уводзіны

Азнямленне з асноўнымі мэтамі вучэбнай дысцыпліны «Творча-метадычныя асновы арганізацыі конкурсаў і спаборніцтваў па спартыўна-бальным танцы», асаблівасцямі спартыўнага бальнага танца сярод іншых відаў харэаграфічнага мастацтва, роляй яго ў фарміраванні выканальніцкіх навыкаў і тэарэтычных ведаў. Патрабаванні да студэнтаў на ўроках спартыўнага бальнага танца.

Тэма 1. Гісторыя развіцця конкурснага руху ў свеце і ў Беларусі

Гісторыя ўзнікнення конкурсаў па бальным танцы. Першыя конкурсы на пачатку XX ст. у Еўропе. Асаблівасці правядзення спаборніцтваў у пачатку XX ст. Гісторыя конкурснага руху ў Беларусі. Папулярныя спаборніцтвы ў Беларусі ў 70–80-я гг. XX ст. Асаблівасці правядзення турніраў у 90-я гг. XX ст. – першае дзесяцігоддзе XXI ст.

Тэма 2. Правілы Сусветнай федэрацыі танцавальнага спорту (WDSF). Правілы правядзення спаборніцтваў па спартыўных бальных танцах у Беларусі. Работа судзейскай калегіі на конкурсе

Правілы правядзення спаборніцтваў па спартыўных бальных танцах у Беларусі. Правілы правядзення класіфікацыйных конкурсаў. Правілы правядзення адкрытых і рэйтынгавых конкурсаў. Правілы выканання праграм на конкурсах. Правілы па касцюме. Палажэнне аб судзейскай калегіі. Правілы Сусветнай федэрацыі танцавальнага спорту (WDSF – World DanceSport Federation) па правядзенні турніраў катэгорый World Open, International Open і Open. Правы і абавязкі галоўнага суддзі конкурсу. Правы і абавязкі ацэначных суддзяў. Функцыі кантрольных суддзяў. На практычных занятках студэнты дэманструюць судзейства і робяць аналіз танца на вучэбных конкурсах.

Тэма 3. Сучасная сістэма ацэнкі танцавальных пар.

Новая сістэма ацэнкі танцавальных пар 2.0.

Асноўныя характарыстыкі сучаснай сістэмы судзейства 2.0. Асноўныя кампаненты судзейскай ацэнкі (тэхнічныя аспекты танца і артыстычныя аспекты танца).

Тэма 4. Сучасныя тэндэнцыі ў спартыўным выкананні еўрапейскіх танцаў. Прынцыпы судзейства еўрапейскіх танцаў. Сучасныя тэндэнцыі ў спартыўным выкананні лацінаамерыканскіх танцаў. Прынцыпы судзейства лацінаамерыканскіх танцаў

Аналіз матэрыялаў штогодніх кангрэсаў у Англіі, Германіі, Расіі і іншых краінах, метадычных матэрыялаў і распрацовак танцавальных цэнтраў, відэазапісаў найбольш буйных конкурсаў па лацінаамерыканскай і еўрапейскай праграме.

Вядзенне практычных заняткаў з улікам сучасных дасягненняў узроўню танцавання класа «А» і вышэй.

Патрабаванні да суддзі. Псіхалогія судзейства. Крытэрыі судзейства: лініі корпуса, галавы, рук і ног; якасць руху; музыкальнасць; тэхніка. Прыярытэтнасць крытэрыяў для розных праграм, класаў і ўзроставых груп.

Асаблівасці судзейства папярэдніх і фінальных тураў, камандных спаборніцтваў. Крытэрыі судзейства ансамбляў: узровень выканальніцкага майстэрства; складанасць і чысціня выканання харэаграфіі; музыкальнасць выканання; камандная выразнасць.

Тэма 5. Арганізацыя работы падліковай камісіі.

Сістэма «Скейтынг», асноўныя правілы

Патрабаванні да старшыні падліковай камісіі і яго задачы. Функцыянальныя абавязкі членаў падліковай камісіі. Падвядзенне вынікаў на папярэдніх этапах, правілы 1–4 і 5–8. Падвядзенне вынікаў фінальнай часткі конкурсу, правілы 9–11.

Тэма 6. Правілы падвядзення вынікаў на розных відах конкурсаў

Рашэнне разнастайных варыянтаў задач на асноўныя правілы Скейтынг-сістэмы. Аналіз спрэчных момантаў, узнікаючых на спаборніцтвах. Сістэма ацэньвання на турнірах рознага

рангу: для пачынаючых танцаваць удзельнікаў і для высокага ўзроўню пар.

*Тэма 7. Бізнес-план па арганізацыі танцавальнай студыі:
асноўныя паняцці, правілы распрацоўкі і афармлення*

Паняцце «бізнес-план». Састаўныя часткі праекта: мэта, назва, абгрунтаванне, канцэпцыя, структура персаналу, этапы рэалізацыі праекта і іх адзнака, табліцы разліковых даных, цэнавая палітыка і маркетынжавы падыход. Аналіз існуючых прац па гэтай тэматыцы.

*Тэма 8. Работа рэжысёрска-настановачнай групы
па арганізацыі і правядзенні конкурсу*

Роля і асноўныя абавязкі мастацкага кіраўніка і адміністратараў. Патрабаванні да музычнага суправаджэння і абавязкі музычнага рэдактара. Абавязкі памочнікаў кіраўніка конкурсу (адміністратараў).

*Тэма 9. Бізнес-план па арганізацыі турніру
па спартыўна-бальным танцы*

Паняцце «каштарыс». Правілы яго састаўлення. Аналіз разнастайных прыкладаў каштарыса. Састаўныя часткі праекта: мэта, назва, абгрунтаванне, канцэпцыя, этапы рэалізацыі праекта і іх адзнака, табліцы разліковых даных, цэнавая палітыка і маркетынжавы падыход.

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін				Колькасць гадзін КСР	Форма кантролю ведаў
	лекцыі	практычныя заняткі	семінарскія заняткі	індывідуальныя заняткі		
<i>Тэма 1.</i> Гісторыя развіцця конкурснага руху ў свеце і ў Беларусі	4	8	2		2	вуснае апытанне
<i>Тэма 2.</i> Правілы Сусветнай федэрацыі танцавальнага спорту (WDSF). Правілы правядзення спаборніцтваў па спартыўных бальных танцах у Беларусі. Работа судзейскай калегіі на конкурсе	2	6	2	2	4	пісьмовае апытанне
<i>Тэма 3.</i> Сучасная сістэма ацэнкі танцавальных пар. Новая сістэма ацэнкі танцавальных пар 2.0.	4	8	2		4	пісьмовае апытанне
<i>Тэма 4.</i> Сучасныя тэндэнцыі ў спартыўным выкананні еўрапейскіх танцаў. Прынцыпы судзейства еўрапейскіх танцаў. Сучасныя тэндэнцыі ў спартыўным выкананні лацінаамерыканскіх танцаў. Прынцыпы судзейства лацінаамерыканскіх танцаў	4	6	2	2	4	пісьмовае апытанне
<i>Тэма 5.</i> Арганізацыя работы падліковай камісіі. Сістэма «Скейтынг», асноўныя правілы	4	6	2		2	пісьмовае апытанне

<i>Тэма 6.</i> Правілы падвядзення вынікаў на розных відах конкурсаў	4	8	2	2	4	пісьмовае апытанне
<i>Тэма 7.</i> Бізнес-план па арганізацыі танцавальнай студыі: асноўныя паняцці, правілы афармлення	6	10	2	2	4	пісьмовае апытанне
<i>Тэма 8.</i> Работа рэжысёрска-пастановачнай групы па арганізацыі і правядзенні конкурсу	2	8	2		4	рэферат
<i>Тэма 9.</i> Бізнес-план па арганізацыі турніру па спартыўна-бальным танцы	2	8	2	2	4	рэферат
Усяго...	32	68	18	10	32	

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

Літаратура

Асноўная

1. *Лэрд, У.* Техника исполнения латиноамериканских танцев / У. Лэрд ; пер. О. Р. Демидовой. – М. : АСТ, 1998. – 186 с.
2. *Лэрд, У.* Техника исполнения латиноамериканских танцев : дополнение / У. Лэрд ; пер. О. Р. Демидовой. – М. : АСТ, 1998. – 63 с.
3. *Мур, А.* Бальные танцы / А. Мур ; пер. С. Ю. Бардиной. – М. : Астрель, 2004. – 319 с.
4. *Ромэн, Э.* Вопросы и ответы на экзаменах уровня сложности «ассоушиэйт» по латине и стандарту имперского общества учителей танца / Э. Ромэн ; пер. О. Р. Демидовой. – М. : АСТ, 1998. – 76 с.
5. *Смит-Хэмпшир, Г.* Венский вальс. Как воспитать чемпиона / Г. Смит-Хэмпшир. – Ростов н/Д : Феникс, 2000. – 285 с.
6. Техника бальных танцев / Имперское общество учителей танца ; пер. С. Ю. Бардиной. – М. : Астрель, 1994. – 134 с.
7. *Ховард, Г.* Техника исполнения стандартных танцев / Г. Ховард. – М. : БММ АО, 1999. – 80 с.
8. Скейтинг-система. – М. : Артис, 2000. – 59 с.

Дадатковая

1. *Регаццони, Г.* Бальные танцы / Г. Регаццони ; пер. Г. Евдокимова. – М. : БММ АО, 2001. – 167 с.
2. Правила проведения соревнований / Белорусский Альянс Танцевального спорта [Электронный ресурс]. – Минск, 2000. – Режим доступа: <http://www.sportdance.by>.
3. DanceSport Competitions / The World DanceSport Federation [Electronic resource]. – Vancouver : BC, 1997. – Mode of access: <http://www.wdsf.net>.

Пералік рэкамендаваных сродкаў дыягностыкі вынікаў вучэбнай дзейнасці

1. Комплексныя рознаўзроўневыя заданні:
 - аналіз сучасных метадык ацэнкі танцавальных дуэтаў на спаборніцтвах па спартыўна-бальным танцы;
 - вывучэнне асноўных правіл правядзення турніраў па спартыўна-бальным танцы.
2. Вуснае і пісьмовае (тэсціраванне) апытанне студэнтаў.
3. Пісьмовая распрацоўка плана-праекта па арганізацыі турніраў па спартыўна-бальным танцы розных катэгорый (унутры-клубныя, рэспубліканскія, міжнародныя).
4. Пісьмовая распрацоўка бізнес-плана па арганізацыі танцавальнай студыі.
5. Пісьмовая распрацоўка каштарыса расходаў і даходаў пры правядзенні турніру па спартыўна-бальным танцы.

Формы і змест самастойнай работы студэнтаў

1. Вывучэнне базавай літаратуры – падручнікаў, перыядычных выданняў, спецыялізаваных падручнікаў, канспектаванне вывучанай літаратуры.
2. Рэфераты на тэму аналізу сучасных тэндэнцый: у ацэньванні танцавальных пар, у зменах патрабаванняў да касцюмаў выканаўцаў, падрыхтоўкі і правядзення турніраў рознага рангу – ад унутрыклубных да міжнародных.
3. Падрыхтоўка наглядных схем, дыяграм для напісання бізнес-планаў.
4. Наведванне і ўдзел у спаборніцтвах у якасці гледачоў, выканаўцаў, памочнікаў арганізатараў конкурсаў.
5. Прагляд разнастайных конкурсаў з інтэрнэт-крыніц.

Прыкладныя заданні для кіруемай самастойнай работы

1. Падрыхтоўка да практычных заняткаў (вывучэнне правілаў выканання танцавальных фігур на конкурсах, сістэмы «Скейтынг», сістэмы 2.0. і інш.).
2. Кантрольнае індывідуальнае заданне па тэме.
3. Наведванне спаборніцтваў, фестываляў, спектакляў і напісанне справаздачы па ім.
4. Тэст па пройдзенай тэме.
5. Выкананне творчага задання на зададзеную тэму.
6. Вусныя апытанні.
7. Заданні-правакацыі (з наяўнасцю памылак і іх выпраўленнем студэнтамі).
8. Творчы калёквіум па пройдзеных тэмах.

Вучэбнае выданне

**ТВОРЧА-МЕТАДЫЧНЫЯ АСНОВЫ
АРГАНІЗАЦЫІ КОНКУРСАЎ І СПАБОРНІЦТВАЎ
ПА СПАРТЫЎНА-БАЛЬНЫМ ТАНЦЫ**

*Вучэбная праграма ўстанова вышэйшай адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасці 1-17 02 01 Харэаграфічнае
мастацтва (па напрамках), напрамку спецыяльнасці 1-17 02 01-05
Харэаграфічнае мастацтва (бальны танец)*

Карэктар В. Б. Кудласевіч
Тэхнічны рэдактар А. У. Гіцкая

Падпісана ў друк 2017. Фармат 60x84 ¹/₁₆.
Папера офісная. Рызаграфія.
Ум. друк. арк. 0,76. Ул.-выд. арк. 0,40. Тыраж экз. Заказ .

Выдавец і паліграфічнае выкананне:
Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў».
Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы,
распаўсюджвальніка друкаваных выданняў № 1/177 ад 12.02.2014.
ЛП № 02330/456 ад 23.01.2014.
Вул. Рабкораўская, 17, 220007, г. Мінск.